

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola, Rychnov nad Kněžnou, Panská 1492

Adresa: Panská 1492, 561 01 Rychnov nad Kněžnou

Identifikátor školy: 650 077 148

Termín konání inspekce: 14. až 17. únor 2005

Čj.:	09-1090/05-4021
Signatura:	ki6ky102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola, Rychnov nad Kněžnou, Panská 1492 (dále jen ZUŠ) je příspěvkovou organizací. Zřizuje ji Město Rychnov nad Kněžnou, Svatohavelská 105, 516 01 Rychnov nad Kněžnou. V souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (dále jen síť škol), které vydalo MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana pod č.j. 33 051/2004-21 dne 27. 1. 2005, s účinností od 1. 1. 2005 organizuje výuku ve čtyřech uměleckých oborech – hudebním (HO), výtvarném (VO), tanečním (TO) a literárně-dramatickém (LDO). Členění oborů a realizované formy výuky odpovídají ustanovení vyhlášky o základním uměleckém vzdělávání. Ve školním roce 2004/2005 je výuka žáků členěna na přípravné studium a základní studium I. a II. stupně. Studium pro dospělé navštěvuje pouze jeden žák hudebního oboru.

Charakteristickým rysem ZUŠ v Rychnově nad Kněžnou je dlouhodobá mimořádná péče ředitele školy o vytvoření nadstandardních pracovních podmínek pro pedagogické pracovníky, jejich stabilizaci a systematické vzdělávání. Tato skutečnost spolu s propracovaným způsobem řízení v oblasti plánování i kontrol zabezpečuje žákům pravidelnost práce při získávání základů uměleckého vzdělání, které je podmínkou pro úspěšný rozvoj umělecké gramotnosti. V hudebním oboru je věnována mimořádná péče souborové hře, skupinové výuce hry na hudební nástroje a sborovému zpěvu. Pracovní nasazení pedagogů všech realizovaných oborů, které je motivováno vysokým pracovním nasazením ředitele, vytvářejí vhodné podmínky pro realizaci mimořádně velkého množství uměleckých produkcí doma i v zahraničí. Škola vstoupila do podvědomí odborné veřejnosti svými vzdělávacími úspěchy a aktivitami, které jsou spojené s organizováním celostátních vzdělávacích akcí a kurzů.

Ve školním roce 2004/2005 navštěvuje školu 633 žáků (HO – 296, VO – 108, TO – 64, LDO – 65).

PŘEDMĚT INSPEKCE

1. Personální podmínky vzdělávání v předmětech hra na hudební nástroj, komorní hra, souborová hra, přípravné studium, hudební nauka hudebního oboru, v předmětech plošná tvorba, prostorová tvorba výtvarného oboru, v odborných předmětech tanečního oboru a předmětech literárně-dramatického oboru, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, v termínu konání inspekce.
2. Materiálně-technické podmínky vzdělávání pro výuku v hudebním a výtvarném oboru, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, v termínu konání inspekce.
3. Průběh a výsledky vzdělávání ve výše uvedených předmětech hudebního a výtvarného oboru, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v období školních let 2003/2004 a 2004/2005 do doby konání inspekce.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Předmětem inspekční činnosti bylo posouzení podmínek personálního zabezpečení výuky hudebního oboru a jejich vliv na kvalitu vzdělávání žáků ve hře na hudební nástroje, v hudební nauce, přípravné hudební výchově, přípravě ke hře na nástroj a souborové hře. Dále byla ověřena míra kvalifikovanosti realizované výuky ve výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru.

Vzdělávání praktických i hudebně-teoretických předmětů hudebního oboru zabezpečuje celkem sedmnáct učitelů. Z uvedeného počtu pedagogů nemá pouze jeden požadovanou kvalifikaci. V současné době ji získává studiem konzervatoře. Výuku výtvarného oboru zajišťuje jedna plně kvalifikovaná učitelka. Vzdělávání žáků tanečního oboru realizují dvě vyučující. Obě získávají potřebnou kvalifikaci odborným studiem. Jedna se vzdělává v taneční konzervatoři a jedna studuje taneční pedagogiku na JAMU. Korepetice v tomto oboru zabezpečuje kvalifikovaný klavírní pedagog. Výuka v literárně-dramatickém oboru je v plném rozsahu pětadvaceti vyučovacích hodin nekvalifikovaná. Úvazky všem učitelům sestavuje ředitel školy tak, aby byla plně využita jejich odbornost i profilační zaměření.

Organizační struktura školy respektuje ustanovení vyhlášky o základním uměleckém vzdělávání. Přehledný Organizační řád specifikuje činnost jednotlivých úseků ZUŠ, vymezuje kompetence zaměstnanců, určuje vztahy nadřízenosti a podřízenosti, konkretizuje zastupitelnost vedoucích pracovníků a definuje okruh působnosti poradních orgánů ředitele. Součástí organizačního řádu je graficky zpracované Organizační schéma ZUŠ Rychnova nad Kněžnou. Jeho posláním je usnadnit orientaci v pracovních spojitostech jak zaměstnancům, tak i návštěvníkům školy. Rozvržení pracovní doby všech pracovníků ZUŠ je přizpůsobeno především časovým možnostem žáků a potřebám veřejnosti. Celodenní provoz ekonomicko-správního úseků organizace zabezpečuje bezproblémový kontakt se zákonnými zástupci žáků, s návštěvníky ZUŠ a zřizovatelem. I když je funkčnost organizační struktury ověřena dlouholetou životností, je nejméně dvakrát ročně přehodnocována a v případě negativních zjištění jsou provedeny potřebné změny. Na Organizační řád těsně navazuje Vnitřní pracovní řád školy. Tento dokument usnadňuje všem zaměstnancům orientaci v obecných školních předpisech, specifikuje potřebná ustanovení Zákoníku práce s ohledem na podmínky ZUŠ a podává podrobný výklad k dlouhodobě užívaným směrnícím ředitele. V jedné kapitole specifikuje i některé části Pracovního řádu MŠMT a usměrňuje jejich použití pro potřeby ZUŠ Rychnova nad Kněžnou.

Ředitel školy deleguje část pedagogicko-organizačních pravomocí na zástupkyni ředitele. Dodržováním rozpočtové kázně v oblasti využívání státních finančních prostředků a finančních prostředků získaných z jiných zdrojů ředitel zplnomocnil ekonomku ZUŠ.

Práva a povinnosti žáků, jejich zákonných zástupců a spolupracujících organizací jsou zakotvena v Řádu školy. Svým členěním poskytuje potřebné a veřejnosti přístupné informace o každodenním chodu ZUŠ, o organizaci vzdělávacího procesu a možnostech jak a kde získat podrobnější informace. V Řádu školy jsou výrazně zdůrazněna práva žáka a jeho zákonných zástupců.

Informační systém školy umožňuje bezproblémové předávání informací pracovníkům i veřejnosti. Základ vnitřního informačního systému tvoří především pravidelná každodenní komunikace ředitele a zástupkyně ředitele se zaměstnanci školy. Zásadní pokyny, které mají dlouhodobou platnost, jsou písemně evidovány v zápisech z pravidelných pedagogických rad, porad vedení nebo v záznamech z individuálních jednání. Informovanost zákonných zástupců žáků je zabezpečena prostřednictvím žakovských sešitů, přímou korespondencí nebo

upozorněními na vývěskách školy. Občanům města Rychnov nad Kněžnou jsou informace o činnosti ZUŠ poskytovány prostřednictvím místního a regionálního tisku.

Ředitel jmenoval dva poradní orgány - pedagogickou radu a uměleckou radu. Jejich prostřednictvím efektivně posiluje účinnost řídicí práce. Oblast působnosti a obsahová náplň aktivit poradních orgánů jsou přesně určeny a umožňují vzájemné pracovní propojení nebo naopak přesné oddělení pracovní problematiky. Pedagogická rada hodnotí zejména výsledky práce žáků, přijímá vnitřní opatření k ředitelem předkládaným analýzám výsledků kontrol a hospitací, navrhuje různá zlepšení práce, připomínkuje práci vedení školy apod. Termíny pedagogických rad kopírují klasifikační období školního roku (zahájení, čtvrtletí, pololetí, tříčtvrtletí a závěr).

V součinnosti s radou pedagogickou pracuje rada umělecká. Při svých jednáních řeší podmínky, průběh a výsledky vzdělávání, koordinuje funkčnost plánů práce jednotlivých oddělení, zabezpečuje mezioborové a mezipředmětové vazby, poskytuje poradenskou činnost všem pedagogům v oblasti vybavení učebnicemi, pomůckami, hudebními nástroji apod. Pozitivně ovlivňuje práci pedagogů s talentovanými žáky, spolupodílí se na přípravě a realizaci všech komisionálních zkoušek, organizačně zabezpečuje kulturní aktivity školy (besídky, interní večírky, koncerty, výstavy, vystoupení, festivaly, soutěže) apod. Velkým pozitivem v činnosti umělecké rady je i koncepční práce na přípravě školních vzdělávacích programů. Ve školním roce je prováděn systematický monitoring ověřených způsobů mezioborové spolupráce a možností, které povedou k vytváření společných vzdělávacích cílů nástrojově příbuzných oddělení hudebního oboru. Záměrem této práce je přesně stanovit míru náročnosti vzdělávacích výstupů při přípravě žáků k profesnímu studiu nebo pro využití v amatérských společenských sdruženích.

Umělecká rada a jednotlivé předmětové komise se aktivně spolupodílejí na kontrolní činnosti ředitele a jeho zástupkyně.

Pravidelně realizovaná kontrolní činnost řídicích pracovníků je zaměřena především na posuzování úrovně vypovídací hodnoty pedagogy vedené povinné dokumentace, zvládnutí organizace vzdělávacího procesu a organizačního zabezpečení konaných akcí.

K vyhodnocování kvality přípravy pedagogů a průběhu výuky využívá vedení školy hospitace. Ty jsou prováděny jak ředitelem školy, tak i jeho zástupkyní. Obsahově vycházejí z dokumentu Kritéria hospitační činnosti, která určují okruhy hospitačního zájmu. Realizované hospitace mají ustálenou formu i obsah a jsou písemně zdokumentovány. Předložené zápisy poskytují dostatek informací o průběhu vzdělávací lekce. Hospitující v nich popisuje učitelem použité způsoby motivace, metodické postupy, formy hodnocení, vystupování pedagoga apod. Nedílnou součástí zápisu je zhodnocení práce pedagoga a v případě potřeby i uložená opatření s termínem odstranění nedostatků.

Poznatky z hospitací a kontrol jsou průběžně analyzovány celým vedením školy a projednávány s příslušnou předmětovou komisí. Hospitační činnost vedení školy je pedagogy přijímána jako pozitivum, které příznivě ovlivňuje kvalitu vzdělávání.

Vzájemná kolegialita se příznivě promítá i do práce vedení školy v oblasti plánování lidských zdrojů. Výjimečné postavení, odborné zaměření a image ZUŠ vytvářejí optimální podmínky a předpoklady k výběru kvalitních pedagogů. Ředitel velmi pečlivě sleduje možnosti dalšího vzdělávání učitelů. Podporuje jejich aktivity a sleduje míru využívání nově získaných poznatků při běžné výuce.

Vzdělávací výsledky školy velmi pozitivně ovlivnily kvalitu a zejména rozsah spolupráce školy se zřizovatelem. Jeho zájem o práci ZUŠ a vztah ke všem jejím pracovníkům se odráží jak ve způsobu řešení ekonomických problémů, tak i v oblasti stabilizace nových pedagogů.

Mimořádná péče je vedením školy věnována začínajícím učitelům. Pro jejich uvádění do praxe stanovil ředitel přesná pravidla. Jejich plnění a dodržování jsou založeny na spolupráci začínajícího pedagoga s uvádějícím učitelem, který je jeho konzultantem, poradcem a metodikem. S nově nastoupivším pracovníkem ochotně spolupracují i ostatní kolegové. Jeho začlenění do stabilizovaného pedagogického sboru jsou prestižní záležitostí všech pracovníků ZUŠ.

Personální podmínky vzdělávání jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a jejich vlivu na kvalitu dosahovaných vzdělávacích výsledků hodnoceny jako vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní umělecká škola je umístěna v části rozlehlé budovy, která byla postavena ve druhé polovině minulého století. Vnitřní uspořádání školou užívané části stavby, počet učeben, kabinetů, sociální zázemí včetně klidových zón poskytují nadstandardní zázemí jak pro žáky, tak i pro učitele. V době inspekce probíhala výuka v osmnácti učebnách, ředitelně a víceúčelovém sálu. V koncertním sále je nainstalována ozvučovací i nahrávací technika, která je propojena s kvalitně vybaveným nahrávacím studiem. Vybavení jednotlivých tříd hudebního oboru je vkusné a účelné. V každé učebně je umístěn nástroj s konstantním laděním. Technický stav klavírů (křídla i pianina) je dobrý a svědčí o jejich pravidelné údržbě. Škola dle svých finančních možností doplňuje moderní pomůcky a nakupuje potřebné hudební nástroje. V době, která uplynula od poslední inspekce byl zakoupen pro oddělení klávesových nástrojů nový klavír – křídlo.

Výtvarný obor má pro svou práci k dispozici víceúčelový ateliér, ve kterém probíhá výuka všech výtvarných disciplín. Jeho materiálně-technické zázemí je velmi dobré a umožňuje její realizaci v odpovídajícím rozsahu.

Taneční obor má k dispozici rozměrově vhodný a účelně vybavený taneční sál s potřebným sociálním a hygienickým zázemím. Rovněž i technické zázemí a vybavení odborné učebny literárně-dramatického oboru odpovídá nárokům, které jsou na tento obor kladeny.

Nový zřizovatel projevuje o dění v ZUŠ maximální zájem a dle svých finančních možností podporuje její další materiálně-technický rozvoj.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou vzhledem k provozovaným činnostem a požadavkům schválených učebních dokumentů hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy/Vyučované obory

Ve školním roce 2004/2005 škola organizuje výuku v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru. Organizace vzdělávání žáků přípravného a základního studia I. a II. stupně je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol. Struktura jednotlivých oborů odpovídá platným učebním plánům.

Náročnost a členění výuky v tanečním oboru odpovídá požadavkům upraveného vzdělávacího programu ZUŠ pro přípravné studium, který platí od 1. září 2003. Výtvarný obor je vyučován

v plném rozsahu podle učebních osnov z roku 2000 a provedené úpravy učebních plánů, která je platná od 1. 9. 2002.

Žáci literárně-dramatického oboru jsou vyučováni od 1. 9. 2004 v souladu se vzdělávacím programem LDO ZUŠ, který byl schválen MŠMT dne 30. června 2004.

V hudebním oboru jsou ve všech vyučovaných specializacích I. stupně základního studia aplikovány učební osnovy pro lidové školy umění z let 1981 až 1985. Žáci II. stupně jsou vyučováni podle učebních osnov z roku 1985.

Ve školním roce 2004/2005 škola rovněž organizuje v hudebním oboru výuku studia pro dospělé. Tuto formu studia navštěvuje jeden výdělečně činný žák – hra na flétnu.

Vzdělávací proces jednotlivých oborů a žáků je uskutečňován podle stabilních a ředitelem školy schválených rozvrhů hodin. Výukové lekce jsou stanoveny tak, aby vyhovovaly především časovým možnostem žáků. Průběh vzdělávání je evidován všemi vyučujícími na platných tiskopisech SEVT. Při kontrole třídních knih individuálně vyučovaných žáků a třídních knih skupinové výuky hudebního i výtvarného oboru bylo zjištěno, že dokumentování vzdělávacího procesu je systematické a koresponduje s požadavky učebních dokumentů. Předmětová skladba i výsledky vzdělávání žáků jsou průběžně evidovány v katalogích o průběhu studia příslušného oboru. Porovnáním informací uvedených v povinné dokumentaci s reálnou výukou bylo ověřeno, že ředitel školy vytvořil potřebné podmínky k plnění učebních plánů a dodržování platných učebních osnov. U všech inspektovaných žáků a oddělení byla výuka povinných předmětů zabezpečena v potřebném rozsahu.

Škola věnuje mimořádnou pozornost práci s talentovanými dětmi předškolního věku. Pro tyto žáky učitelé zpracovali individuální vzdělávací program, který je používán výhradně pro nástrojovou výuku. Průběh vzdělávání je pečlivě sledován ředitelem i příslušnou předmětovou komisí.

Koncepční práce ředitele školy a jeho odpovědný přístup k účelnému využívání přidělených finančních prostředků se velmi pozitivně odráží i v přístupu pedagogů k dodržování časových i obsahových požadavků, které jsou stanoveny závaznými učebními dokumenty. Podmínky, které ředitel vytvořil pro naplňování učebních plánů i učebních osnov jsou pedagogy respektovány. Kontrolní činnost vedení školy je z toho důvodu v této oblasti zaměřena spíše na hledání dalších možností rozšiřování obsahu a účinnosti vzdělávání, které by vedly k intenzivnějšímu rozvoji celkové umělecké gramotnosti žáků.

Pravidla organizace výuky, základní povinnosti a práva žáků i jejich zákonných zástupců jsou vymezeny školním řádem. Tento povinný dokument byl v době inspekce upraven v souladu s ustanoveními nového školského zákona. Informovanost rodičů o průběhu vzdělávání žáků je zajištěna prostřednictvím žakovských knížek, přímou účastí ve výuce, schůzkami s pedagogy při interních a veřejných vystoupeních apod.

Ředitel školy věnuje náležitou pozornost provázanosti školy s veřejností. Vytvořil účinný informační systém, který je všestranně přístupný a snadno kontrolovatelný.

Celková atmosféra školy je velmi příznivá. Osobní zaujetí všech učitelů k vykonávanému povolání je zárukou zodpovědného přístupu školy k naplňování svého společenského poslání a úspěšné realizace všech změn, které stanoví nový školský zákon a vyhláška o základním uměleckém vzdělávání.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudebním oboru

V době konání inspekce se v hudebním oboru vzdělávalo ve hře na hudební nástroje, pěvecké hlasové výchově a sborovém zpěvu celkem 396 žáků. Kvalifikovanost učitelů hudebního oboru umožňuje realizovat výuku všech specializací, které jsou uvedeny v platných učebních plánech. Dlouholetá tradice a zejména vynikající vzdělávací výsledky v oddělení smyčcových nástrojů, klávesových nástrojů a sborového zpěvu pozitivně ovlivňují zájem veřejnosti o studium a tím i počty žáků v uvedených specializacích. Velkým pozitivem hudebního oboru je především záměrná propagace jednotlivých oddělení při přijímacích zkouškách do ZUŠ. Učitelé tímto způsobem docilují přirozené obměny žáků a zajišťují tak životnost dlouhodobě pracujících souborů školy.

Cílevědomá práce pedagogů s potencionálními zájemci a jedinci, kteří splňují předpoklady k uměleckému vzdělávání jsou výchozím krokem k zajištění základních podmínek pro dosažení stanovených vzdělávacích cílů základního uměleckého vzdělávání.

Základem zabezpečení souladu výuky s obecnými cíli a zásadami vzdělání je několikastupňové plánování. Primární intencí je školní plán práce, který jednoznačně vyčleňuje prezentační záměry školy a specifikuje úkoly jednotlivým oddělením oboru. Na něj navazují plány umělecké rady a předmětových komisí, které konkretizují záměry školního plánu a určují úkoly jednotlivým nástrojovým oddělením. Prioritní zájmy školy jsou pedagogy zakomponovány do ročních studijních plánů individuálně vyučovaných žáků a skupin. Tyto jsou již zcela konkrétní a svým pojetím zabezpečují průhlednost v návaznosti na učební osnovy, popř. vzdělávací program. Studium kontrolovaných třídních knih žáků a vyučovaných skupin hudebního oboru došla inspekce k uzávěru, že plány mají přesně stanovenou formu i obsahové členění. Všichni vyučující stanovili jasný vzdělávací cíl ročníku, který odpovídá požadavkům učebních osnov a navazuje na dříve získané znalosti a dovednosti žáků. K dosažení stanoveného cíle učitelé využívají postupů, které vycházejí z individuálních dispozic žáka či aktuálního stavu skupiny. Prostředky, které používají k jeho dosažení korespondují s charakterem vyučovaného předmětu

Na popsanou část plánu navazuje přehled stupnic a akordů, jejichž způsob hry odpovídá požadované náročnosti, výběr etud a technických cvičení. Přednesový repertoár učitelé vybírají tak, aby žák zúročil získané technické dovednosti a postupně rozvíjel své výrazové schopnosti. Součástí plánů individuálně vyučovaných žáků je i výběr studijního materiálu, který vede k rozvoji improvizčních schopností a k orientaci i rozvoji postřehu v novém notovém partu. V odděleních klávesových nástrojů jsou žáci cíleně vyučováni i hře doprovodů. Plánování výuky tohoto předmětu je koncepční a je prováděno ve spolupráci s pedagogy jiných oddělení. Žáci pak zabezpečují doprovody svých spolužáků, kteří se vzdělávají ve hře na jednohlasé nástroje.

V kolektivní výuce hudební nauky je obsah učiva v jednotlivých ročnících rozplánován tak, aby žáci postupně získali potřebné teoretické znalosti a dokázali je aplikovat při praktických nástrojových a pěveckých činnostech. Hudební nauka je vyučujícími pojímána jako syntetický předmět, jehož posláním je rozvíjet celkovou hudební gramotnost žáků. Z tohoto důvodu se obsah jejího vzdělávání prolíná zejména do výuky souborové hry a sborového zpěvu. Žáci si tak mají možnost sami ověřit míru fixace svých znalostí a dovedností při hře v orchestru nebo při sborovém zpěvu.

Z pozorování inspekce ve výukových lekcích jednoznačně vyplynulo, že propracovanost studijních plánů je velmi funkčním vodítkem pro pedagogovu přípravu do jednotlivých výukových lekcí. Předložené záznamy o průběhu vzdělávání průkazně dokumentují, že všichni vyučující se studijními plány nadále pracují a vzhledem k vývoji žáka je průběžně aktualizují. Úpravy jsou prováděny tak, aby bylo dosaženo stanoveného vzdělávacího cíle

co neefektivněji. Všichni učitelé sledují nabídky domácích i zahraničních vydavatelství a dle jejich dostupnosti se snaží soustavně rozšiřovat celkové spektrum hraných instruktivních i přednesových skladeb.

Všechny navštívené vzdělávací lekce individuální i skupinové výuky hry na hudební nástroje se vyznačovaly svědomitou přípravou pedagogů do hodin, systematičností a návazností studované problematiky. Motivace vycházela z ověření úrovně domácí přípravy žáka a pokračovala navozením příznivé pracovní atmosféry. Zkoncentrovanou žákovu psychiku využívali k postupnému nárůstu požadavků na výkon a osobitost projevu.

Používané výrazové prostředky byly žákům jasné a vedly k pochopení a zvládnutí probíraného technického či výrazového problému. Při skupinové výuce hudební nauky převažoval frontální způsob výuky, kdežto při hře na hudební nástroj učitelé využívali velmi často osobního příkladu.

Při výuce hry na hudební nástroj všichni učitelé používali takových metodických postupů, které vedly k upevňování správných fyziologických i muzikantských návyků (držení těla, uvolnění svalstva, držení nástroje, aplikace základních dovedností hry při technických pasážích apod.). Velmi často se aktivně zapojovali do výuky vlastní hrou na hudební nástroj, a tím vytvářeli žákovi vhodné prostředí pro zrakové i sluchové srovnání svého výkonu s vyzrálým projevem pedagoga. Při nástrojové souhře se žákem vždy usilovali o zviditelnění jeho projevu. Učitelův hudební vstup sloužil především k utvrzování rytmického cítění a upevnění intonační jistoty žáka.

Ve všech sledovaných hodinách byly velmi funkčně využity potřebné učební pomůcky. Jejich spektrum bylo ovlivněno záměrem pedagoga, kvalitou výkonu žáka, charakterem vyučovaného předmětu a cílem hodiny.

Komunikace mezi vyučujícím a žákem byla založena na vstřícnosti a tolerantnosti. Vzájemné respektování, které bylo patrné ve všech navštívených hodinách, vedlo k vytváření příznivé pracovní atmosféry.

Hodnotící výroky pedagogů byly adekvátní vospělosti žáků a měly vždy motivační účinek. V každé hodině byl vytvořen dostatečně velký časový prostor pro relaxaci, diskusi i sebehodnocení. Tyto části lekce umocňovaly soustředěnost na práci a tím i celkovou pracovní atmosféru. Hodnocení žákova výkonu zaznamenával každý učitel v podobě známky do žakovského sešitu a třídní knihy.

Inspekcí sledovaný průběh a výsledky vzdělávání v individuálně i skupinově vyučovaných předmětech praktického i teoretického hudebního zaměření jsou hodnoceny jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výtvarném oboru

Výuku všech specializovaných předmětů výtvarného oboru zabezpečuje jedna vyučující. Její odborná kvalifikace a pedagogická praxe velmi pozitivně ovlivňují průběh i výsledky vzdělávacího procesu výtvarného oboru.

V době inspekce probíhala výuka ve všech ročnících v předepsaném týdenním časovém rozsahu. Porovnáním předložených studijních plánů jednotlivých oddělení s rozvrhy hodin bylo ověřeno, že počty vyučovaných lekcí, cíle výuky, tematické celky a zpracování námětů odpovídají požadavkům platných učebních dokumentů. Strukturální vyváženost jednotlivých vyučovaných odborně zaměřených disciplín je v průběhu školního roku dodržována. Jednotlivé výtvarné techniky jako jsou kresba, malba, grafika a dekorativní činnosti jsou vyučovány tematických celcích předmětů plošná tvorba, prostorová tvorba a projekční a akční tvorba.

Vzhledem k věkové struktuře a především zájmu žáků využívá vyučující učebními plány předepsané varianty A. Touto variantou podporuje u žáků vztah k amatérským výtvarným činnostem.

Sledovaná výuka byla vyučující velmi dobře připravena. Členěním hodin a cílenou provázaností dílčích aktivit gradovala soustředění žáků a aktivizovala jejich zaujetí pro práci. Vhodně volenou motivací a srozumitelným vysvětlením pracovních postupů vyvolala u nich potřebnou zvědavost a touhu prezentovat svůj náhled na zadaný úkol. Učitelka pohotově usměrňovala jejich projevy a citlivě korigovala tvůrčí atmosféru ve třídě. Ve všech fázích hodiny a dílčích činnostech upřednostňovala individuální práci se žákem. Pracovního zaujetí celé skupiny pak velmi účelně využívala k citlivému usměrňování náhledů na výtvarný problém. Náročnost zpracovávané výtvarné techniky a zvolené postupy odpovídaly vyspělosti i dosažené manuální zručnosti žáků.

Celou výukovou lekci vyučující sledovala hladinu vnímavosti a psychické koncentrace žáků. Při náznacích únavy se snažila oživit atmosféru hodiny záměnou aktivních činností s relaxací. Tyto obměny pozitivně ovlivňovaly pracovní zaujetí a především soustředěnost jednotlivců i celé skupiny.

Materiálně-technické zabezpečení výuky pomůckami i potřebným pracovním materiálem bylo velmi dobré. Prostorové podmínky, vybavenost a výzdoba třídy dotvářely příjemně motivující prostředí.

Sledovaná výuka se vyznačovala velmi dobrou úrovní interakce a komunikace mezi učitelkou a žáky. Od motivace přes vlastní pracovní činnosti až po výsledné hodnocení usilovala o to, aby každý její hodnotící výrok měl motivační zabarvení a posiloval zdravou sebedůvěru každého jednotlivce.

Vyučující průběžně informuje rodiče o pracovních výsledcích žáků. Využívá k tomu jak písemné formy, tak i pohovorů. V průběhu školního roku je upřednostňována forma slovního hodnocení. Při výročních klasifikacích jsou žáci ohodnoceni známkou.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výtvarném oboru jsou inspekcí hodnoceny jako vynikající.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou školou sledovány standardním způsobem. K jejich ověřování využívá ZUŠ především postupové a závěrečné zkoušky. Ty jsou průkazně zaznamenávány do platného tiskopisu. Účinným hodnotícím nástrojem je posuzování výkonů žáků na interních a veřejných vystoupeních, jejich úspěšnost v soutěžích, při přijímacích řízeních na střední a vysoké umělecko-pedagogické školy apod.

Předmětem inspekční činnosti bylo posouzení personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání a plnění deklarovaného vzdělávacího programu hudebního a výtvarného oboru. Kvalita výuky byla posuzována formou porovnání průběhu vzdělávacího procesu s výsledky výuky. Součástí srovnávání bylo i posouzení kvality vypovídací hodnoty dokumentů, do kterých je všemi pedagogy zaznamenáván celoroční průběh vzdělávání. Z inspekčních zjištění vyplývá, že působení školy na žáky je založeno na systematickém plánování a promyšlené práci managementu školy a všech pedagogů. Porovnáním aktuálních poznatků získaných při pozorování v hodinách s písemnými záznamy o průběhu vzdělávání bylo inspekcí ověřeno, že se všichni učitelé snaží posilovat sebedůvěru žáků a všestranně podporovat jejich umělecký růst. Nedílnou součástí vzdělávacího procesu je veřejná prezentace dosažených výsledků žáků při soutěžích a významných kulturně-společenských městských, regionálních i celostátních akcí.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Údaje, které jsou uvedeny v Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou, shodně s údaji v platné Zřizovací listině. Kapacita školy nebyla v době inspekce překročena.
2. Škola je organizátorem okresních, krajských i ústředních kol celostátní soutěže základních uměleckých škol ČR.
3. Škola po několik let pořádá nebo se spolupodílí na organizaci významných celostátní vzdělávací akce pro hudební pedagogy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní umělecké školy, Rychnov nad Kněžnou, Panská 1492, kterou vydalo město Rychnov nad Kněžnou dne 6. září 2004
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 – Malá Strana dne 27. 1. 2005 pod č.j. 33 051/2004-21 s účinností od 1. 1. 2005
3. Doklady o vzdělání pedagogů hudebního, výtvarného, tanečního a literárně-dramatického oboru ZUŠ, zaměstnaných ke dni inspekce
4. Přihlášky žáků do HO a VO ZUŠ platné pro školní rok 2004/2005
5. Třídní knihy pro individuální a skupinové vyučování HO za školní rok 2004/2005
6. Třídní knihy pro skupinové vyučování VO za školní rok 2004/2005
7. Výkazy žáků a vyučovaných hodin pedagogů HO za školní rok 2004/2005
8. Protokoly o komisionálních zkouškách HO za školní rok 2003/2004
9. Záznamy z jednání pedagogických rad za školní rok 2003/2004 a 2004/2005
10. Záznamy z jednání předmětových komisí za školní rok 2003/2004
11. Plán práce školy pro školní rok 2004/2005
12. Záznamy z provedených hospitací a kontrol ve školním roce 2004/2005
13. Rozvrhy hodin pedagogů HO a VO platných v termínu konání inspekce
14. Výkaz o základní umělecké škole Škol (MŠMT) V 24-01 podle stavu k 15. 10. 2004
15. Učební plány pro hudební obor čj. 18 418/95-25 s platností od 1. 9. 1995
16. Učební osnovy pro hospitované předměty hudebního oboru: Přípravné studium, základní studium I. stupeň, základní studium II. stupeň, rozšířené vyučování, studium pro dospělé, schválené MŠ ČSR pod čj. 20 876/80-35 s účinností od 1. 9. 1980, a čj. 11 393/81-35 s účinností od 1. 9. 1981
17. Učební osnovy pro výtvarný obor čj. 15 865/200-22 s platností od 1. září 2000
18. Učební plány pro výtvarný obor čj. 18 455/2002-22 s platností od 1. září 2002
19. Výroční zpráva o činnosti školy za rok 2003/2004
20. Organizační řád platný pro školní rok 2004/2005
21. Školní řád pro školní rok 2004/2005
22. Kontrolní řád pro školní rok 2004/2005

ZÁVĚR

Základní umělecká škola, Rychnov nad Kněžnou, Panská 1492 zabezpečuje deklarovaný vzdělávací program ve sledovaných oborech v souladu s vyhláškou o základním uměleckém vzdělávání. Obsah i členění výuky jsou v souladu s požadavky učebních plánů, vzdělávacích programů a učebních osnov. Personální obsazení a zejména vztah pedagogů k vykonávanému povolání a škole jsou podstatou stále stoupající úrovně kvality výuky a tím i vzdělávacích výstupů. Ředitel školy všestranně podporuje zájem pedagogů o další vzdělávání. Účinnými prostředky je motivuje k dalšímu profilujícímu studiu, umožňuje jim účast na akreditovaných vzdělávacích akcích, seminářích, domácích i zahraničních soutěžích apod.

Prostorové podmínky a celkové materiálně-technické zázemí školy jsou velmi dobré. Průběžně prováděné úpravy odborných učeben probíhají v součinnosti s koncepčním plánem rozvoje ZUŠ a záměry zřizovatele.

Záznamy o průběhu vzdělávacího procesu transparentně zprůhledňují rozsah i obsah výuky a její efektivitu ve vztahu k čerpání školou užívaných finančních prostředků. Pedagogy vedená povinná dokumentace je ředitelem pravidelně kontrolována a ve spolupráci s poradními orgány nejméně dvakrát ročně vyhodnocována.

Velká část pracovních aktivit pedagogů je zaměřena na vyhledávání talentovaných dětí v okruhu působnosti školy. Propracovaný systém spolupráce ZUŠ s mateřskými školami je velmi funkční a pozitivně ovlivňuje možnosti výběru žáků do přípravného studia všech realizovaných oborů.

Činnost celého managementu školy je založena na promyšleném plánování, metodické pomoci, vzdělávání, odborném růstu a kontrole.

Ředitel ZUŠ svým vstřícným jednáním vytvořil ve škole příznivou pracovní atmosféru, která podněcuje pedagogy i žáky ke kvalitní práci. Vzhledem k dlouholetým vynikajícím vzdělávacím výsledkům je ze strany kvalifikovaných pedagogů o práci v této škole zájem a uzavření pracovní smlouvy pro ně prestižní záležitostí.

Škola svou činností vytvořila z Rychnova nad Kněžnou významné kulturní centrum regionu.

Na základě získaných poznatků hodnotí inspekce průběh i výsledky vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru základní umělecké školy v Rychnově nad Kněžnou jako vynikající.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Richard Šafařík	PhDr. Richard Šafařík v.r.
Členka týmu	Marie Vančáková - kontrolní pracovnice	Marie Vančáková v.r.
Členka týmu	Věra Jiráňková - kontrolní pracovnice	Věra Jiráňková v.r.

V Hradci Králové dne 29. dubna 2005

Razítko

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 29. duben 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Pavel Kovářiček - ředitel školy	Pavel Kovářiček v.r.

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj.

Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Vocelova 1338, 500 02 Hradec Králové. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Rychnov nad Kněžnou Svatohavelská 105 561 01 Rychnov nad Kněžnou	09. 05. 2005	- 09-1090/05-4021

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. Jednacího protokolu ČŠI	Text
- - -	- - -	Připomínky nebyly podány.